

Rek. Rek 12/2020 D 2021

Tidligere nummer	A 1796/velfærd
Behandles i	Udvalget for Velfærd i Norden

Udvalget for Velfærd i Nordens betænkning over
Rekommandation om suicidprevention

Forslag

Udvalget for Velfærd i Norden foreslår, at

Nordisk Råd tager meddelelse om Rek 12/2020 om suicidprevention til efterretning og anser den som *færdigbehandlet* for rådets vedkommende

Baggrund

Rekommandationen har følgende formulering:

- att arbeta för att minska självmorden i varje nordiskt land med 25 procent till år 2025, där målet på längre sikt bör vara en nollvision i Norden
- att arbeta för en gemensam nollvision rörande självmord bland alla högriskgrupper i Norden
- att arbeta för en nollvision rörande självmord framför tåg i Norden fram till 2025
- att lyfta fram ungdomsmottagningar som ett bra exempel på hur man kan minska den psykiska ohälsan bland barn och unga i Norden.
- att genomföra ett toppmöte för ett ökat kunskapsutbyte rörande suicidprevention i Norden i 2021
- att opsamle viden og erfaringer om selvmord og selvmordsforsøg under Coronakrisen

Meddelelse fra Nordisk Ministerråd

Nordisk ministerråd deler Nordisk råds innstilling om viktigheten av å redusere antallet selvmord i de nordiske landene, der målet bør være å arbeide mot en nullvisjon for selvmord i den samlede befolkningen gjennom hele livssyklusen.

Tidlige innsatser som virker, som inkluderer forebyggingsarbeid og styrking av integrerte helse -og omsorgstjenester er en prioritet for Ministerrådet for sosial -og helsepolitikk. Et særskilt fokus på sårbare grupper er en viktig del av dette arbeidet. Dette

perspektivet understøttes blant annet av den sosiale gjennomlysningen på sosialområdet, *kunnskap som virker i praksis*, som et viktig strategisk dokument for sektoren. På et overordnet plan er økt nordisk samarbeid om evidensbaserte velfungerende sosiale innsatser et grunnprinsipp i gjennomføringen av rapportens anbefalinger og forslag.

Dette forsterker også behovet for å arbeide mer systematisk på nordisk nivå om selvmordsforebygging, slik som gode behandlingsforløp for mennesker i selvmordsrisiko, og støtte til tiltak som kan bidra positivt til den nordiske befolkningens psykiske helse og velbefinnende. Tverrsektorielt samarbeid, integrerte omsorgsprosesser, brukermedvirkning og økt dialog med sivilsamfunnet og ideelle organisasjoner er nøkkelord i denne sammenhengen, både i forebyggingshenseende, og i oppfølgingsarbeid med berørte, pårørende eller etterlatte. Forebyggingsarbeid som også inkluderer trygghets tiltak i transportsektoren, er et viktig perspektiv å bringe inn i tverrsektorielle drøftelser av mulige fremtidige tiltak.

Sektoren er for tiden i gang med en rekke initiativ, som alle er med på å sette et større fokus på nordisk samarbeid og erfaringsutveksling om psykisk helse. Coronakrisens konsekvenser for særskilt utsatte grupper er en del av dette arbeidet. Det igangsettes i løpet av 2021 et stort prosjekt om barn og unges rett til å bli hørt og Corona-krisens konsekvenser for barn og unge, samt et prosjekt om ensomhet og isolasjon i et Covid-19 perspektiv. Innenfor den nordiske folkehelsearenaen og Nordens Velferdssenters (NVC) arbeid er det fremdeles søkelys på sosiale ulikheter i helse, rusmiddelbruk og andre psykososiale faktorer som alle har berøringsflater inn mot selvmordsproblematikken. Barn og unge som et eget virksomhetsområde utgjør også en viktig del av NVC arbeid fremover.

Den nordiske arbeidsgruppen for mental helse, som ble etablert etter forslag 10 om styrket nordisk samarbeid på psykiatriområdet i rapporten «det framtidige Nordiska helse-samarbetet» bidrar blant annet til planlegging av toppmøtene i psykiatri som har vært avholdt annethvert år siden 2015. Arbeidsgruppen har hatt selvmordsforebygging som et av sine hovedtema, senest på møtet under dansk ordførerskap i høsten 2020, og fortsetter med det også fremover. Det skal avholdes et toppmøte i psykiatri i 2021, hvor blant annet selvmordsforebygging, robusthet innenfor kriser og mentalt velbefinnende foreslås som tema. Nordisk råds velferdsutvalgs synspunkter tas med inn i planleggingen av toppmøtet.

Nordisk Ministerråd vil fortsatt støtte tiltak som øker kunnskap om selvmordsforebygging i Norden, og satsninger som har som hovedmål å øke psykisk velvære og trivsel i befolkningen, som på sikt også kan bidra til å redusere antallet selvmord. Alle

nordiske land har nasjonale programmer eller strategier for bekjempelse av selvmord¹, den norske handlingsplanen og finske strategien ble nylig lansert.

Nordisk ministerråd anser herved at rekommandasjonen er delvis oppfylt.

Udvalgets synspunkter

Udvalget anser Nordisk Ministerråds svar for tilfredsstillende og hæfter sig særligt positivt ved, at der i 2021 afholdes et psykiatritopmøde, der planlægges af den nordiske arbejdsgruppe for mental helse. Der er som tema for topmødet foreslået selvmordsforebyggelse, robusthed indenfor kriser og mentalt velbefindende. Nordisk Ministerråd angiver i denne henseende, at udvalgets synspunkter vil indgå i planlægningen af topmødet, hvilket udvalget også hilser varmt velkommen.

Udvalget noterer sig desuden, at de nordiske lande med den nylige lancering af den norske handlingsplan og den finske strategi nu alle har nationale programmer eller strategier til bekæmpelse af selvmord.

Udvalget ser samtidig positivt på, at pandemiens konsekvenser for den mentale hel-
se i Norden også prioriteres gennem forskellige initiativer.

Endelig hæfter udvalget sig positivt ved, at Nordisk Ministerråd fortsat aktivt vil støtte tiltag som øger viden om selvmordsforebyggelse i Norden samt satsninger som har til formål at øge psykisk velvære og trivsel i befolkningen, der på sigt kan bidrage til at reducere antallet af selvmord.

Udvalget anser således meddelelse om Rek 12/2020 om suicidprevention som *færdigbehandlet* for rådets vedkommende.

Norden, den 28. juni 2021

Bente Stein Mathisen (H)

Eva Lindh (S)

Høgni Hoydal (T)

Jaspur Langgaard, (Sb)

Johan Andersson (S)

Kaisa Juuso (saf)

Liselott Blixt (DF)

Maria Stockhaus (M)

Nina Sandberg (A)

Outi Alanko-Kahiluoto (gröna)

Per-Arne Håkansson (S)

Sjúrdur Skaale (Jvfl)

Solveig Horne (FrP)

Solveig Sundbø Abrahamsen (H)

Wille Valve (MSÅ)